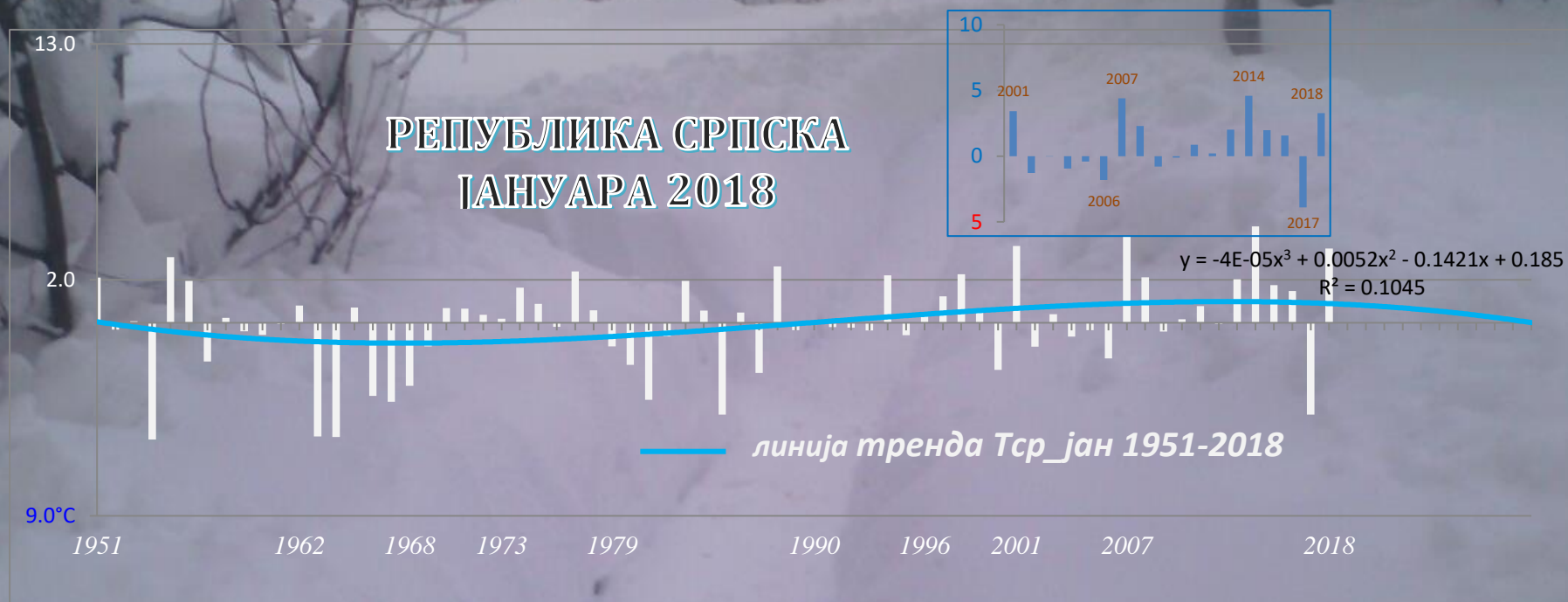

РЕПУБЛИКА СРПСКА ЈАНУАРА 2018

Карактеристике времена укратко: топло до врло топло и нормалног стања влаге у већем делу Српске што значи средња температура изнад нормале, количина падавина у оквиру нормале; у Херцеговини суво и топло.

Најхладнији дан, по Тмакс, био је 15. јануара (-3,2 °C) на Мраковици а најтоплији 7.јан (19,3 °C) у Бањалуци.

Јануарски дан је, у просеку, карактерисала температура ваздуха (Тср) од -0.10 °C (Соколац) до 7.2 °C (Требиње); Бањалука, са 5.3 °C региструје највеће позитивно одступање у РС (+4.8 °C).

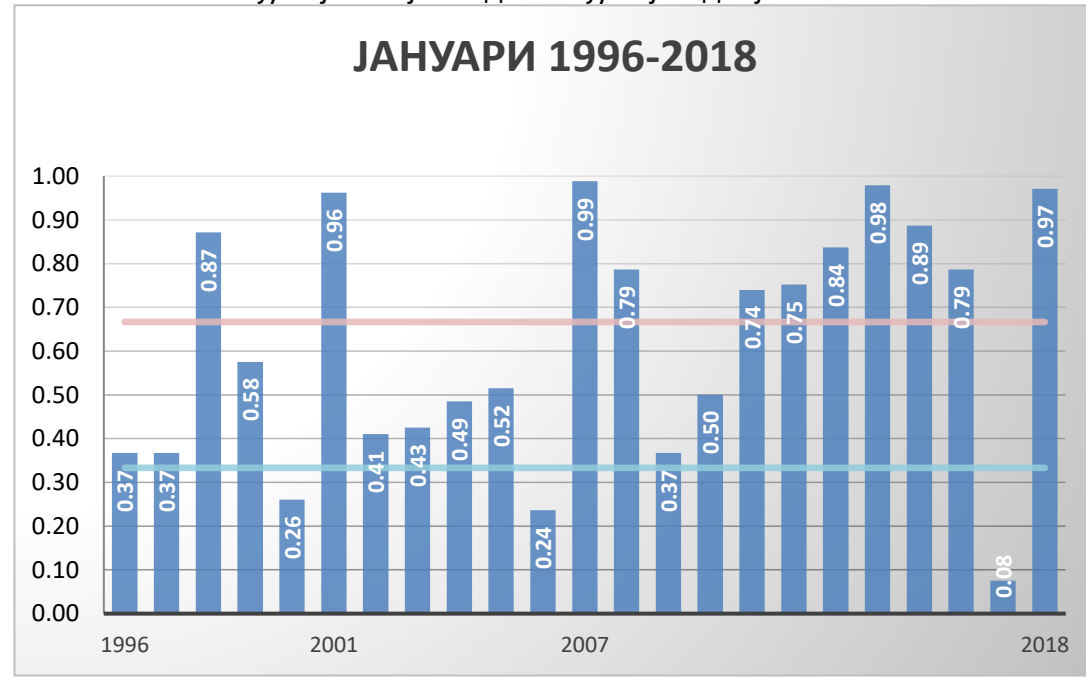
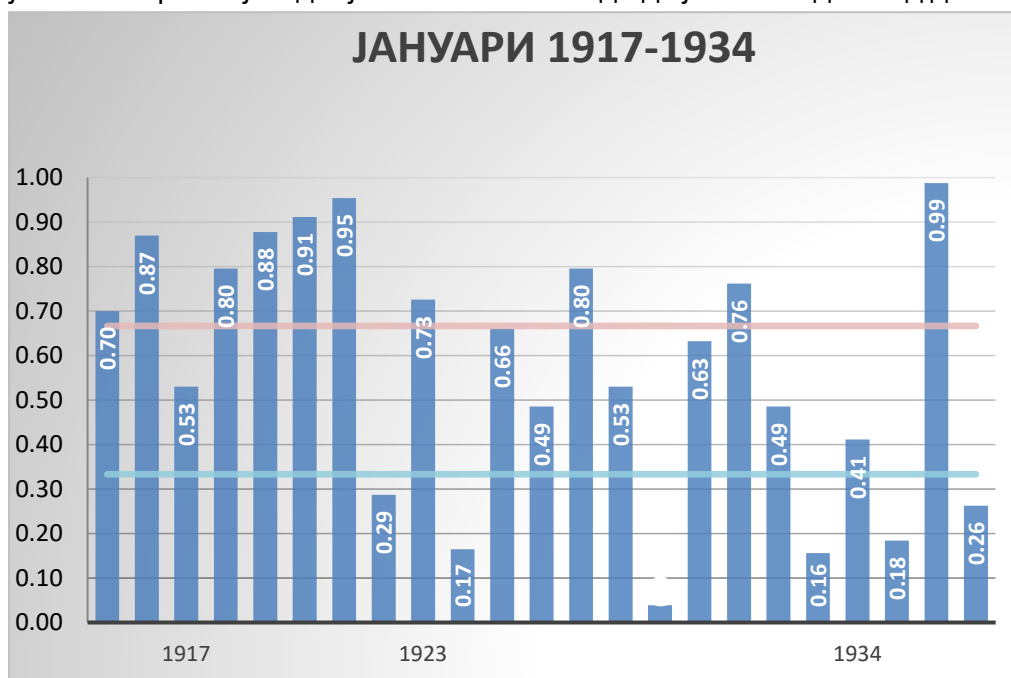
Осредњено за 12 протеклих година за територију Републике Српске, просечан јануарски дан је хладнији (линија тренда Тср од 2007-2018 има пад. У овом 12-год периду најхладнији јануарски дан у просеку је био прошле године (2017) а тако хладно није било од 1985; Најтоплији су 2014, 2007 и 2018.

ТЕМПЕРАТУРА ВАЗДУХА

Табела 1: РЕПУБЛИКА СРПСКА, ЈАНУАРА 1951-2018

Најхладнији јануари	-5.44	-5.33	-5.30	-4.28	-4.28	-3.68	-3.60	-3.41	-2.94	-2.34	-2.20	-1.96
	1954	1964	1963	2017	1985	1967	1981	1966	1968	1987	2000	1980
Најтоплији јануари	2.03	2.10	2.13	2.21	2.26	2.39	2.63	3.06	3.46	3.58	4.03	4.49
	2013	1951	2008	1994	1998	1977	1988	1955	2018	2001	2007	2014

Горња табела представља екстремне временске услове свих јануара од 1951-2018 кроз метеоролошки елемент средња температура ваздуха који најбоље показује стање загрејаности ваздуха (осредњено за РС). Јануар 2018 је четврти најтоплији у овом временском размаку. Прошле године, 2017 је био четврти најхладнији. Из табеле се види да је шест година од дванаест из овог века међу најтоплијим а две међу најхладнијим.

Слика 1 и 2: Графички приказ расподеле перцентиала $T_{ср_јан2018}$ у Бањалуци 1881-2018

Идући још дубље у прошлост, перцентици средње температуре ваздуха у Бањалуци (реф 1951-2018) говоре да је било јануара у категорији *топло*, *врло топло* и *екстремно топло* и у периоду 1915-1937 (екстремно топло 1936 тј перцентил изнад 0.98 као и 2007).

Табела 2: средње температуре ваздуха на мјерним мјестима Републике Српске јанура 2018 са релевантним параметрима

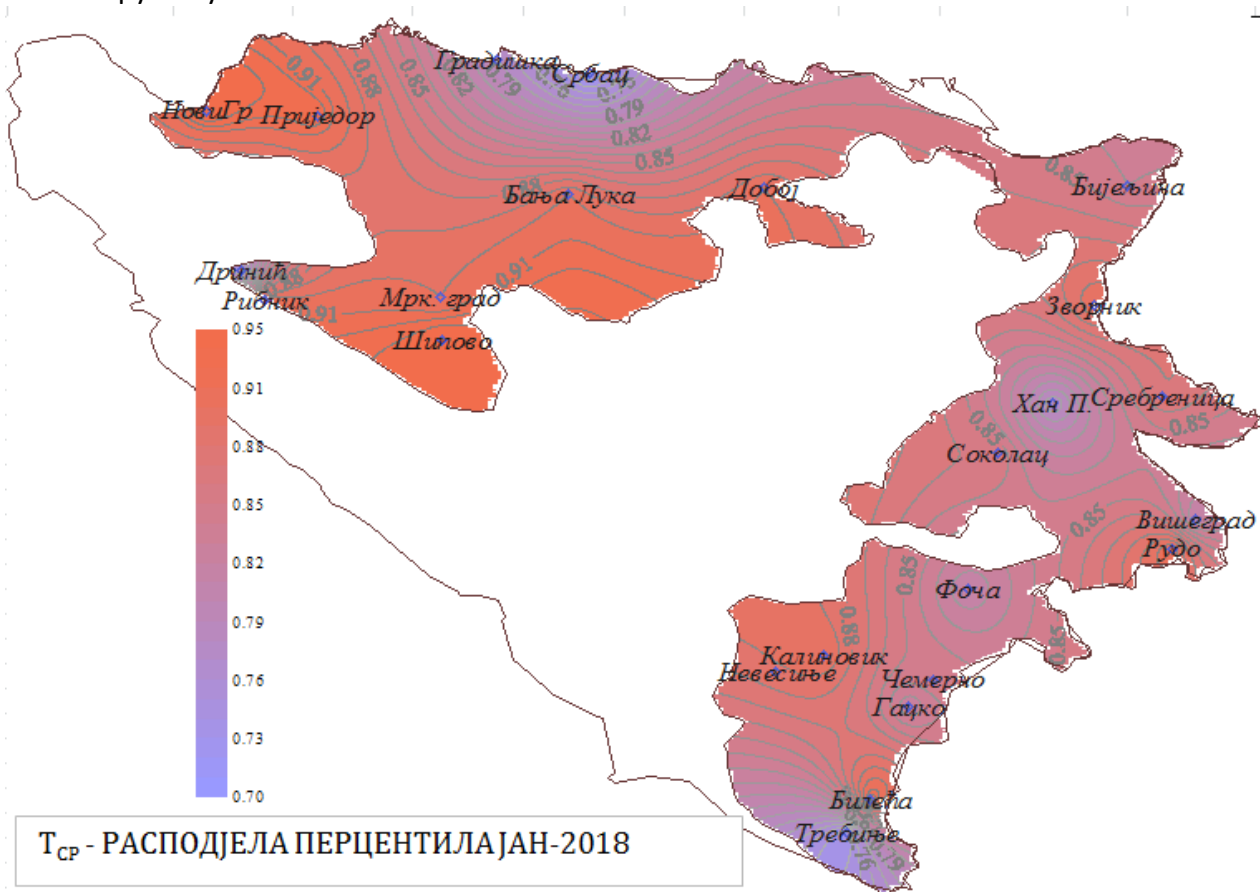
Тср	средња вр.	макс	датум макс	мин	датум мин	±	перцентил Р	Тср 2001- 2018	T<=0	T>=5	T>=10
<i>Tm</i>	mean	<i>max</i>	<i>date of max</i>	<i>mini</i>	<i>date of min</i>	<i>anomaly</i>	<i>Percentile</i>	<i>Tm_av 2001- 2018</i>	<i>T0</i>	<i>T05</i>	<i>T10</i>
Бања Лука	5.3	10.7	5	0.2	15	10.5	0.91 <i>врло топло</i>	1.5	0	17	2
Добој	4.4	9.7	5	0	15	9.7	0.90 <i>топло</i>	1.1	1	11	0
Бијељина	4.7	11	6	-1.4	15	12.4	0.90 <i>топло</i>	1.2	2	15	2
Соколац	-0.1	5.7	6	-5.8	22	11.5	0.84 <i>топло</i>	-2.7	17	2	0
Чемерно	0.2	5.7	8	-7.1	22	12.8	0.86 <i>топло</i>	-2.3	17	2	0
Гацко	1.3	6.6	9	-4.6	22	11.2	0.85 <i>топло</i>	-0.9	9	4	0
Требиње	7.2	13.2	9	3.3	22	9.9	0.82 <i>топло</i>	5.7	0	27	5
Калиновик	1.2	7.9	7	-6.5	22	14.4	0.73 <i>норм (мало топије)</i>	-1.1	12	6	0
Мркоњић Г.	3.8	12	9	-1.9	15	13.9	0.90 <i>гран топло врло топло</i>	-0.1	5	11	1
Приједор	4.3	8.9	16	0.4	15	8.5	0.90 <i>гран топло врло топло</i>	0.8	0	11	0
Нови Град	4.6	10.3	6	0.7	15	9.6	0.92 <i>врло топло</i>	1.0	0	11	1
Градишка	5.0	10.7	6	-0.7	15	11.4	0.93 <i>врло топло</i>	1.2	1	13	2
Билећа	4.6	9	9	1.2	22	7.8	0.78 <i>топло</i>	3.3	0	12	0
Рибник	5.5	14.1	8	-0.1	15	14.2	0.92 <i>врло топло</i>	1.6	1	16	5
Србац	3.7	8.2	7	0.2	15	8	0.91 <i>гран топло врло топло</i>	0.5	0	8	0
Хан Пијесак	0.0	5.8	6	-6.6	22	12.4	0.72 <i>норм (мало топије)</i>	-1.7	17	3	0
Вишеград	1.9	4.8	17	-0.7	26	5.5	0.77 <i>топло</i>	0.4	7	0	0
Сребреница	3.4	9.6	9	-1.7	15	11.3	0.81 <i>топло</i>	1.1	4	7	0
Дринић	2.5	9.5	6	-1.7	15	11.2	0.87 <i>топло</i>	-0.7	7	6	0
Рудо	1.3	5.3	17	-2.2	26	7.5	0.75 <i>гран. норм топло</i>	-0.3	11	2	0
Фоча	2.5	6.9	16	-0.8	26	7.7	0.91 <i>гран топло врло топло</i>	1.8	7	6	0
Мраковица	3.6	10	8	-4.2	14	14.2	0.90 <i>топло</i>	-0.3	5	13	1
Зворник	4.2	8.3	6	-0.2	15	8.5	0.81 <i>топло</i>	1.7	1	10	0
Мљечаница	4.3	10.3	5	-1.4	15	11.7	0.90 <i>топло</i>	0.8	1	12	1
Шипово	3.7	12.8	9	-1.3	18	14.1	0.93 <i>врло топло</i>	-0.3	3	9	1
Крупа на Уни	5.4	13.2	6	-0.6	15	13.8	0.95 <i>врло топло</i>	0.5	3	18	2

Нормално/мало топлије (P=0.7) јануара 2018 било је у Хан Пијеску и Калиновику до топло и врло топло у Крупи на Уни (P=0.95). Врло топло је још било и у Шипову, Рибнику, Новом Граду, Градишци и Бањалуци. Средња температура ваздуха из три термина у 7,14,21^с (Тср) износи од -0.10^с (Соколац) до 7.2^с (Требиње).

Вредност $T_{ср}$ се кретала, **најхладнијег дана**, по овом параметру, од -7.1°C (планински предјели , 22 јан) до $+3.3^{\circ}\text{C}$ (јужни предјели, 22 јан) а **најтоплијег дана**, од 4.8°C (Вишеград, 17 јан) до 14.1°C (Рибник , 8 јан- 2018).

Најхладнији дан, према $T_{макс}$ испод нуле (тзв ледени дан) био је 15.јан. (Мраковица, $T_{макс}$: $-3,2^{\circ}\text{C}$) а најтоплији 7.јан (Бањалука, $T_{макс}$: $19,3^{\circ}\text{C}$). Најхладније јутро, са веома јаким мразом, освануло је у Сокоцу 23. јануарског дана ($T_{мин}$ = -14.3°C). Детаљни приказ температуре ваздуха: табела 2 и слика 3, 4 и 5.

Бањалука, са просечном дневном температуром током јануара у износу од 5.3°C има највеће позитивно одступање $T_{ср}$ у односу на тридесетогодишњу нормалу 1981-2010 ($+4.8^{\circ}\text{C}$). **Позитивна разлика $T_{ср}$ просечног јануарског дана 2018 и просјека за период 1981-2018** је била од 1,2 на југу до преко 4 степена на северу Републике.

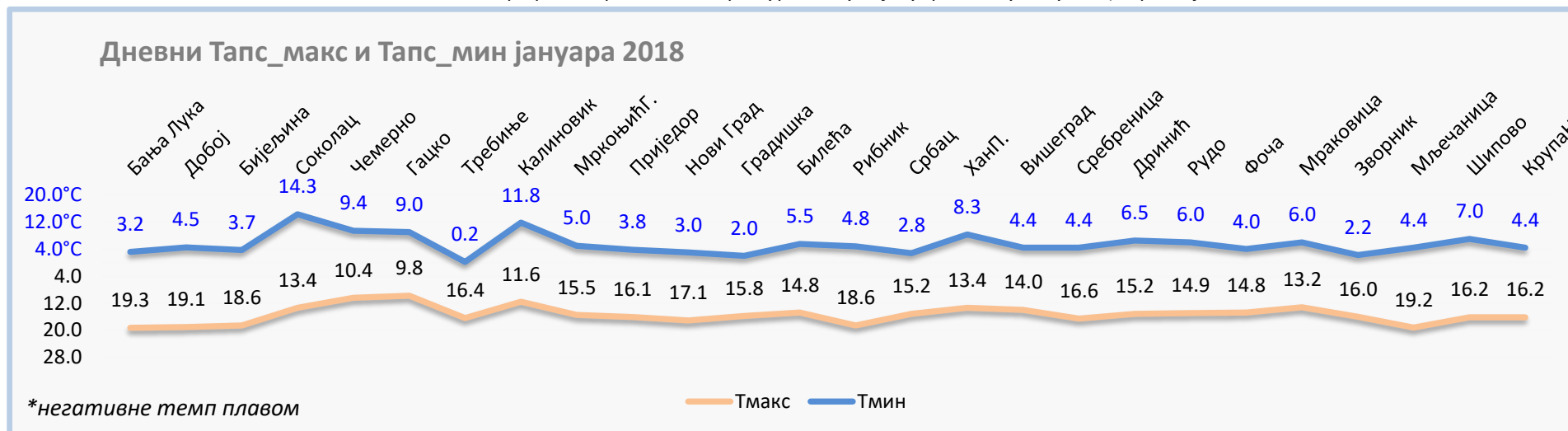

Слика 3: Просторна расподела перцентиала $T_{ср}$ у јануару 2018

Највиша јануарска дневна температура (Тмакс) се кретала у распону од 9.8°C (Гацко, на дан 30.јан) до 19.3°C (Бања Лука). Распон дневног минимума (Тмин) је био од -14.3°C (Соколац, 23.јан) до -0.2°C (Требиње, 26.јан). Мразних дана је било од 2 (Требиње) до 27 дана (Соколац), од чега врло јак мраз био је на станици Соколац, 8 дана, и Калиновик 3 дана; ледених дана (Тмакс <=0°C) било до 4 (Хан Пијесак).

Слика 4 и 5: графички приказ температуре ваздуха јануара 2018 у Републици Српској

Табела 2: екстремне температуре Јануара 2018, Република Српска (негативне величине црвеном)

РС ЈАН-18	АПС. МИН.ТЕМПЕРАТУРА					АПС. МАКС. ТЕМПЕРАТУРА				РС ЈАН-18	АПСОЛ. МИН.ТЕМПЕРАТУРА					АПС. МАКС. ТЕМПЕРАТУРА			
	<i>T</i> _{мин}	<i>дану</i> <i>м мин</i>	<i>T</i> _{н<0}	<i>T</i> _{н<-5}	<i>T</i> _{н<-10}	<i>T</i> _{макс}	<i>дану</i> <i>м макс</i>	<i>апсКолеб</i>	<i>T</i> _{<=0}		<i>T</i> _{мин}	<i>датум</i> <i>мин</i>	<i>T</i> _{н<0}	<i>T</i> _{н<-5}	<i>T</i> _{н<-10}	<i>T</i> _{макс}	<i>дану</i> <i>м макс</i>	<i>апсКолеб</i>	<i>T</i> _{<=0}
	<i>T</i> _n	<i>date</i> <i>of min</i>	<i>FD0</i>	<i>fd5</i>	<i>fd10</i>	<i>T</i> _{max}	<i>date</i> <i>of max</i>	<i>TNn-TXx</i> <i>(DTR)</i>	<i>ID0</i>		<i>T</i> _n	<i>date</i> <i>of min</i>	<i>FD0</i>	<i>fd5</i>	<i>fd10</i>	<i>T</i> _{max}	<i>date</i> <i>of max</i>	<i>DTR</i>	<i>ID0</i>
Бања Лука	3.2	18	15	0	0	19.3	7	22.5	0	Билећа	5.5	26	15	2	0	14.8	29	20.3	0
Добој	4.5	18	19	0	0	19.1	6	23.6	0	Рибник	4.8	18	17	0	0	18.6	29	23.4	0
Бијељина	3.7	26	13	0	0	18.6	7	22.3	1	Србац	2.8	18	15	0	0	15.2	7	18.0	0
Соколац	14.3	23	27	13	8	13.4	6	27.7	2	ХанПијесак	8.3	22	26	9	0	13.4	29	21.7	4
Чемерно	9.4	23	26	9	0	10.4	27	19.8	2	Вишеград	4.4	23	17	0	0	14.0	17	18.4	0
Гацко	9.0	23	21	8	0	9.8	30	18.8	0	Сребреница	4.4	23	18	0	0	16.6	7	21.0	1
Требиње	0.2	26	2	0	0	16.4	9	16.6	0	Дринић	6.5	20	20	3	0	15.2	8	21.7	1
Калиновик	11.8	25	24	10	3	11.6	29	23.4	3	Рудо	6.0	23	19	1	0	14.9	17	20.9	1
МркоњићГ	5.0	18	20	1	0	15.5	8	20.5	1	Фоча	4.0	23	14	0	0	14.8	17	18.8	0
Приједор	3.8	18	18	0	0	16.1	5	19.9	0	Мраковица	6.0	14	11	1	0	13.2	8	19.2	2
Нови Град	3.0	18	12	0	0	17.1	6	20.1	0	Зворник	2.2	25	14	0	0	16.0	5	18.2	0
Градишка	2.0	18	11	0	0	15.8	8	17.8	1	Мљечаница	4.4	22	16	0	0	19.2	5	23.6	0
Билећа	5.5	26	15	2	0	14.8	29	20.3	0	Шипово	7.0	18	21	5	0	16.2	6	23.2	0
										КрупаНаУни	4.4	3	14	0	0	16.2	6	20.6	0

КОЛИЧИНА ПАДАВИНА ЈАНУАРА 2018

Количина падавина се кретала **од 46мм** (Градишка) **до 129мм** (Требиње). Према климатологији **2001-2018** ове падавине су у категорији *нормално* (у већини Српске), док је у Херцеговини било *суво*. Суфицит од 24.8% у Мљечаници (0,72 перцентил) означава „*нормално-мало влажно*„ према усвојеној класификацији на основу расподеле перцентила падавина, док дефицит до 57посто или 0.17 и 0.18 перцентил у Чемерно и Гацку означава *сув тип времена*. Детаљнији приказ количине, просечне количине, стандардизованог индекса и перцентила падавина, као и броја дана са количинама преко одређених прагова, представљен је у табели 3.

Расподела перцентила количине падавина и стандардизовани индекс падавина, као и тренд (суфицит/дефицит) у односу на поменути период приказан је у сљедећој табели **количина падавина**. параметру који, осим кише, укључује и водени еквивалент отопљеног снега.

Табела 3: Количина падавина (киша и водени еквивалент отопљенога снијега)

Кол.падав. PRCP	укупна кол.пад PRCP	дневни макс RX1day	датум макс date of max	перцентил P	категорија P-categ.	јан 2001- 2018 prec2001- 2018	ИНДЕКС SPI	суф/деф% trend(%)	%пад од норм %PRCP	П>1 R1	П>10 R10	П>20 R20	П>30 R30	интензитет sdl
Бања Лука	80.0	24.4	18	0.51	око нормале+	80	0.02	0.6	100.6	10	3	1	0	8.0
Добој	77.4	25.9	18	0.67	нормално (мало влаж)	67	0.44	16.0	116.0	9	2	1	0	8.6
Бијељина	65.4	21.7	18	0.68	нормално (мало влаж)	55	0.47	18.8	118.8	10	2	1	0	6.5
Соколац	60.5	12.9	18	0.38	око нормале-	70	-0.30	-14.1	85.9	11	2	0	0	5.5
Чемерно	77.8	17.9	2	0.17	суво	175	-0.95	-55.6	44.4	10	3	0	0	7.8
Гацко	89.1	18.1	2	0.18	суво	206	-0.92	-56.8	43.2	11	3	0	0	8.1
Требиње	129	25.9	11	0.22	суво	213	-0.78	-39.4	60.6	13	5	1	0	9.9
Калиновик	60.4	19	20	0.19	суво	90	-0.89	-32.7	67.3	10	1	0	0	6.0
МркоњићГ.	102	29.4	18	0.67	нормално (мало влаж)	85	0.45	21.0	121.0	8	3	2	0	13
Приједор	67.0	22.7	18	0.53	око нормале+	65	0.07	2.8	102.8	8	2	1	0	8.4
Нови Град	82.8	20.1	18	0.52	око нормале+	81	0.05	2.1	102.1	10	3	1	0	8.3
Градишка	45.7	8.6	20	0.28	норм (мало сувље)	63	-0.58	-27.8	72.2	9	0	0	0	5.1
Билећа	121	25	11	0.23	суво	197	-0.76	-38.7	61.3	13	5	1	0	9.3
Рибник	88.6	23.6	18	0.54	око нормале+	84	0.11	5.4	105.4	10	4	1	0	8.9
Србац	45.7	15.3	18	0.62	око нормале+	40	0.29	15.0	115.0	10	1	0	0	4.6
ХанП.	82.1	15.5	18	0.42	око нормале-	90	-0.19	-8.4	91.6	10	3	0	0	8.2
Вишеград	55.8	11.6	18	0.54	око нормале+	53	0.09	4.7	104.7	10	1	0	0	5.6
Сребреница	76.6	14	18	0.65	око нормале+	65	0.39	18.0	118.0	10	3	0	0	7.7
Дринић	116	37.2	18	0.65	око нормале+	96	0.39	20.8	120.8	9	5	1	1	13
Рудо	55.8	9.5	22	0.60	око нормале+	50	0.26	11.7	111.7	10	0	0	0	5.6
Фоча	58.9	15	21	0.38	око нормале-	77	-0.31	-23.8	76.2	12	1	0	0	4.9
Мраковица	86.4	24.8	18	0.55	око нормале+	78	0.13	10.4	110.4	9	2	1	0	9.6
Зворник	66.9	15	18	0.61	око нормале+	60	0.28	11.9	111.9	8	3	0	0	8.4
Мљечаница	81.4	23.8	18	0.72	нормално (мало влаж)	65	0.59	24.8	124.8	8	3	1	0	10
Шипово	68.7	16.8	11	0.49	око нормале-	70	-0.04	-1.8	98.2	8	3	0	0	8.6
КрупаНаУни	79.5	19.5	18	0.60	око нормале+	71	0.25	11.9	111.9	8	3	0	0	9.9
Невесиње	101	29	2	0.21	суво	212	-0.81	-52.5	47.5	8	4	2	0	13

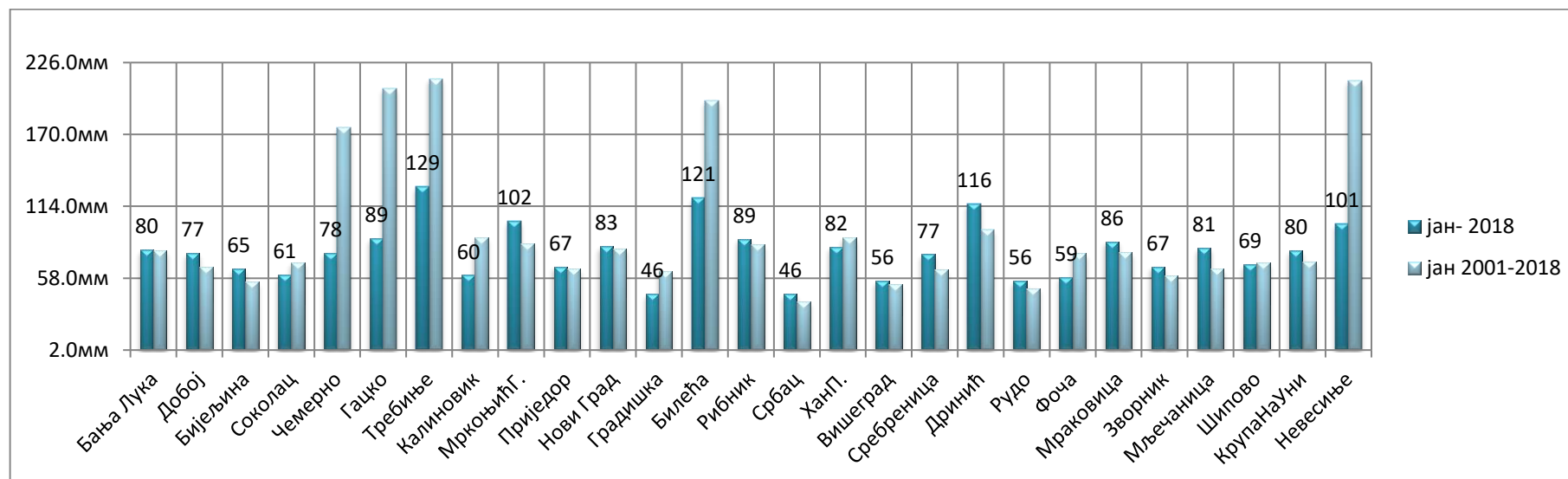
Највећа количина падавина током прве декаде анализираних првог мјесеца у години измјерена је у Крупи на Уни (39 мм), у другој декади у Требињу (84 мм) а у трећој декади Фоча мјери 24 мм. Укупна количина падавина за овај мјесец у години се кретала од 46 мм у Градишци до 129 мм у Требињу.

Највећа дневна количина падавина је измјерена у Дринићу (37мм) дана 18-јан. Распон интензитета падавина се кретао од 4.57мм (Србац) до 13мм (Дринић). Интензитет падавина се рачуна као однос месечне суме количине падавина и броја дана с падавинама већим од 0,9мм. Број дана с падавинама је био у распону од 9 у Зворнику до 16 дана у Чемерну. Количина већа од 30мм регистрована је у Дринићу 18. дана јануара мјесеца.

У поређењу са новијим просеком 2001-2018 ове падавине су у категорији суво (Херцеговина) до нормално/мало влажно у већини Српске.

Што значи суфицит од 24.8% у Мљечаници (0.72перцентил), дефицит до 57 посто у Чемерну и Гацку (или 0.17 и 0.18).

Максимална висина снијега од 33цм измјерена је у Хан Пијеску 23. јануара, Соколац мјери 22цм као највећу висину снијега 22. јануара, Калиновик 20цм истог дана.

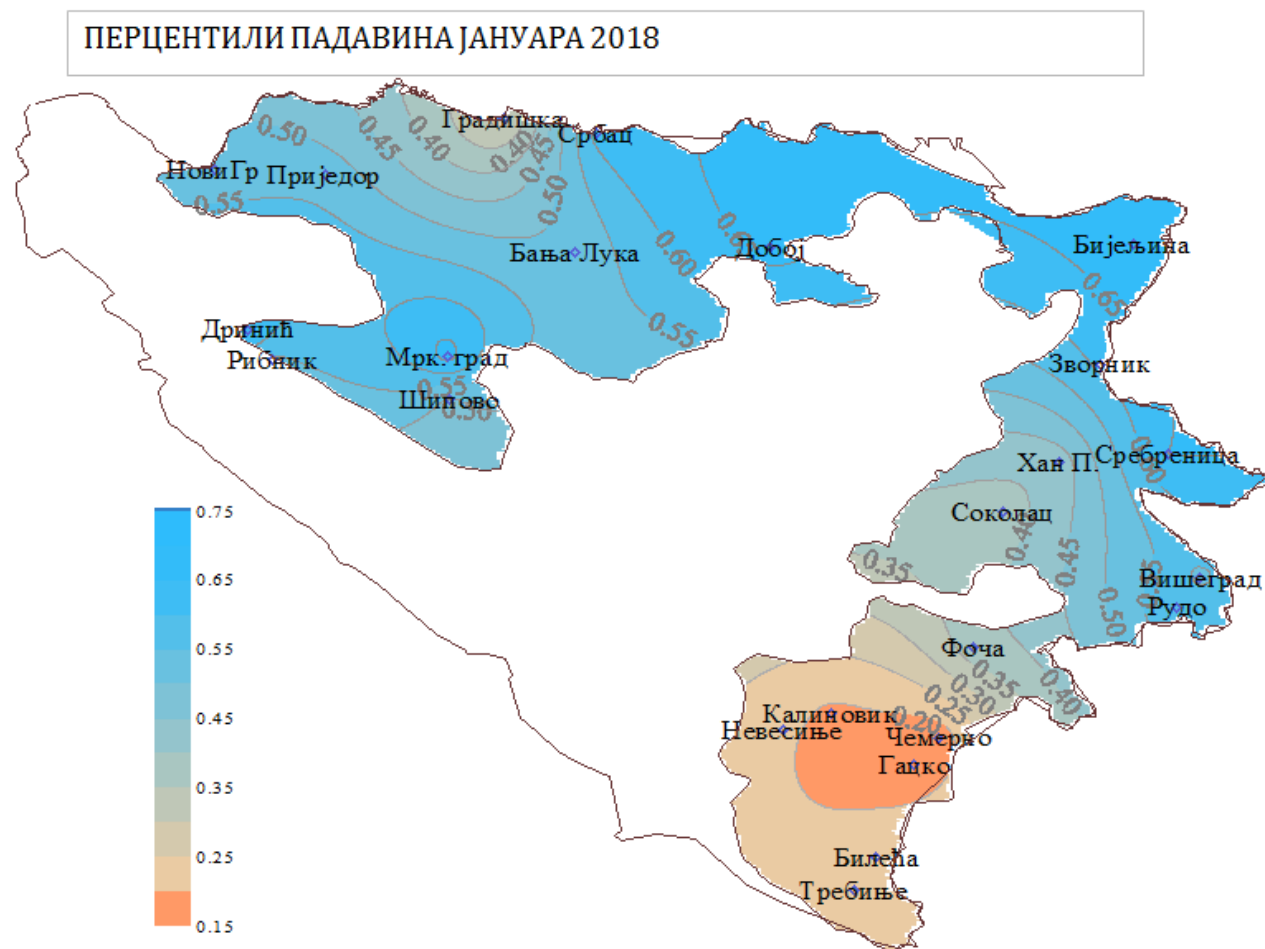

Слика 6: Јануарска количина падавина и средња количина за период 2001-2018 на мјерним станицама Републике Српске

На слици 6 графички је презентована количина падавина јануара 2018 и просек за 2001-2018 за 27 мјерних станице у Републици Српској.

Иако је у Херцеговини била највећа количина падавина, *оствареност падавина*, у односу на просек, је **мања од 50%** . Дефицит се креће од **минус 52 до -57%** ; одговарајући перцентил је испод 0.24 што означава **суво** (прецизније 0.17-0.22).

(табела 3 , слика 6 и 7).

Слика 7: Просторна расподела перцентилов количине падавина за Републику Српску односу (реф 2001-2018)

